

ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมสุขภาพวัยทำงาน รอบ 5 เดือนแรก

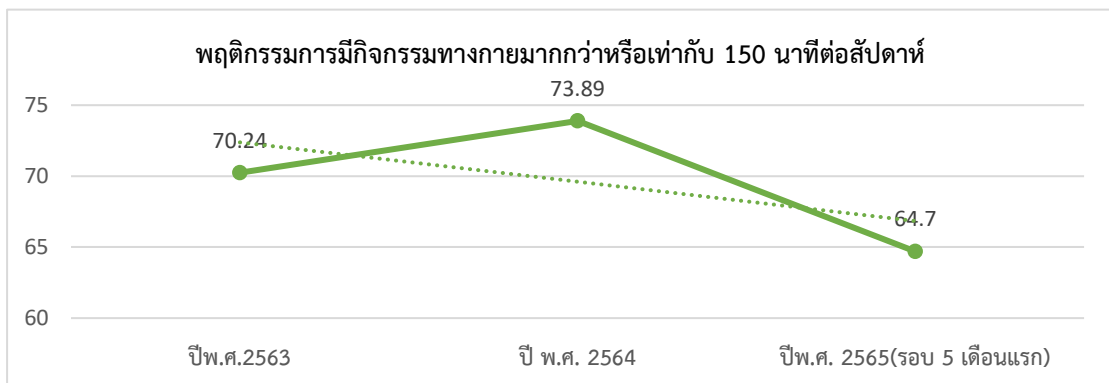
และความรู้ที่นำมาใช้ประกอบการดำเนินงาน

ผลผลิต/ผลลัพธ์ระดับ C (Comparisons) การเปรียบเทียบ และผลผลิต/ผลลัพธ์ ระดับ T (Trends) แนวโน้ม

จากผลการวิเคราะห์พฤติกรรมสุขภาพ ความรอบรู้ และปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลต่อสุขภาพวัยทำงาน ปีงบประมาณ 2565 รอบ 5 เดือนแรก เปรียบเทียบกับการสำรวจพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์วัยทำงาน อายุ 25-59 พ.ศ.2563-2564 พบว่าประชากรวัยทำงานมีค่าดัชนีมวลกาย (BMI) ปกติ ร้อยละ 38.96 40.91 และ 37.82 และมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ดังนี้

พฤติกรรมสุขภาพ	ร้อยละของวัยทำงานที่มีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์		
	ปีพ.ศ. 2563	ปี พ.ศ. 2564	ปีพ.ศ. 2565 (รอบ 5 เดือนแรก)
พฤติกรรมกินผักวันละ 5 ทักพี ตั้งแต่ 4 วันขึ้นไปต่อสัปดาห์	46.37	50.48	52.38
พฤติกรรมการมีกิจกรรมทางกายมากกว่าหรือเท่ากับ 150 นาทีต่อสัปดาห์	70.24	73.89	64.70
พฤติกรรมการนอน 7-9 ชั่วโมงต่อวัน ตั้งแต่ 3 วันขึ้นไปต่อสัปดาห์	50.57	51.55	55.51
พฤติกรรมการแปรงฟันก่อนนอนทุกวันด้วยยาสีฟันผสมฟลูออไรด์ นานอย่างน้อย 2 นาที	63.71	70.77	74.71
พฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์	36.52	45.40	43.98

จากข้อมูลดังกล่าว เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้านการเคลื่อนไหวออกแรง หรือการมีกิจกรรมทางกายของประชาชนวัยทำงาน พบว่าร้อยละของประชากรวัยทำงานมีกิจกรรมทางกายมากกว่าหรือเท่ากับ 150 นาทีต่อสัปดาห์ มีแนวโน้มลดลงในปี พ.ศ. 2565 (รอบ 5 เดือนแรก) เมื่อเทียบกับปี พ.ศ.2564 โดยลดลงจากร้อยละ 73.89 เป็นร้อยละ 64.70 ในปี พ.ศ. 2565 (รอบ 5 เดือนแรก) โดยมีกิจกรรมทางกายลดลงจากเดิมร้อยละ 9.19

ร้อยละพฤติกรรมการมีกิจกรรมทางกายมากกว่าหรือเท่ากับ 150 นาทีต่อสัปดาห์ระหว่างปี 2563-2565 (5เดือนแรก)

ที่มา: ข้อมูลการเฝ้าระวังพฤติกรรมสุขภาพ ความรอบรู้ และปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลต่อสุขภาพวัยทำงาน

จากสถานการณ์ที่เกิดขึ้น อาจเป็นผลมาจากปัจจัยร่วมหลายสาเหตุ ซึ่งแบ่งออกเป็นแต่ละด้านดังนี้

1. ด้านร่างกาย และจิตใจ

เนื่องจากในช่วงต้นปี 2565 มีผู้ป่วยติดเชื้อ โควิด-19 สายพันธุ์โอไมครอนพุ่งสูงขึ้นจำนวนมาก ซึ่งทำให้ประชาชนมีความวิตกกังวล ความเครียด ที่ส่งผลต่อการมีกิจกรรมทางกายที่ลดลง นอกจากนี้ยังมีผลกระทบทางด้านร่างกายในประชาชนที่เคยสัมผัสเชื้อ และผู้ที่มีภาวะของ Long COVID ซึ่งยังมีอาการคงค้างต่างๆ ที่ส่งผลต่อสมรรถนะในการดำเนินชีวิตประจำวัน และส่งผลต่อสมรรถนะในการมีกิจกรรมทางกายที่ลดลงกว่าคนปกติ

2. ด้านสังคม

- จากการยกระดับสถานการณ์ โควิด-19 ให้เป็นระดับ 4 ในช่วงต้นปี 2565 ส่งผลให้ประชาชนต้องกลับมาปรับตัวปฏิบัติตามมาตรการเพื่อป้องกันการติดเชื้ออีกระลอก ได้แก่ การงดเข้าสถานที่เสี่ยง การเลี่ยงใกล้ชิดผู้อื่นนอกบ้าน งดรวมกิจกรรม มาตรการทำงาน ที่บ้านให้ได้ ร้อยละ 50-80 เพื่อควบคุมสถานการณ์การแพร่ระบาดที่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน จากข้อจำกัดดังกล่าวทำให้ประชาชนต้องมีการเว้นระยะห่างทางสังคม (social distancing) ทำให้ประชาชนที่ต้องการออกกำลังกายหรือมีกิจกรรมทางกายจำเป็นต้องปรับตัวเว้นระยะห่าง และไม่สามารถออกกำลังกายหรือมีกิจกรรมทางกายแบบรวมกลุ่มได้ หรืออาจทำให้บางคนขาดการเคลื่อนไหวหรือมีกิจกรรมทางกาย ซึ่งมาตรการเหล่านี้ส่งผลต่อการปรับเปลี่ยนรูปแบบ เวลา และวิธีการทำงานมากขึ้น ซึ่งส่งผลต่อโอกาสในการมีกิจกรรมทางกายที่ลดน้อยลง
- จากมาตรการเพื่อป้องกันการติดเชื้อโควิด-19 ซึ่งต้องมีการเว้นระยะห่างทางสังคม (social distancing) ส่งผลให้การประชาสัมพันธ์ หรือการจัดกิจกรรมต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมกิจกรรมทางกายทำได้ไม่ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย
- ประชาชนส่วนใหญ่แม้ยังคงออกกำลังกาย แต่ก็ไม่สามารถออกได้อย่างเต็มที่ การออกกำลังกายที่สามารถทำได้ด้วยตนเองที่บ้านหรือออนไลน์เป็นสิ่งที่สามารถทำได้ แต่ก็ยังไม่สามารถทำให้เกิดแรงจูงใจมากพอ รวมถึงการขาดเครื่องมือเครื่องมือต่างๆ หรือการชักชวนไปออกกำลังกาย ซึ่งล้วนส่งผลต่อพฤติกรรมกิจกรรมการมีกิจกรรมทางกาย

3. ด้านสิ่งแวดล้อม

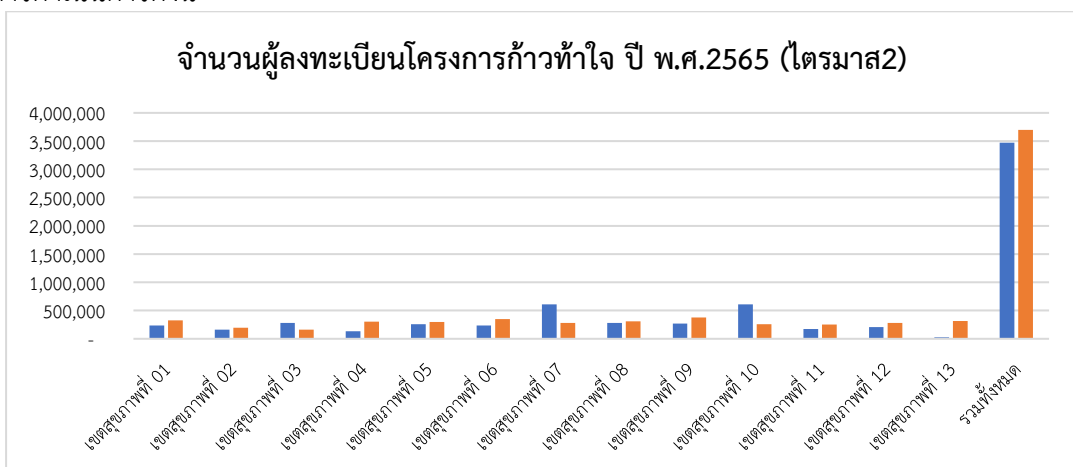
จากการที่มีมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ส่งผลให้สวนสาธารณะ สนามกีฬา มีมาตรการการใช้สถานบริการอย่างเข้มงวด และจำกัดการเข้าใช้งาน แม้จะมีการผ่อนปรน แต่ก็ยังอยู่ในสถานการณ์การแพร่ระบาดซึ่งยังไม่ปลอดภัย รวมทั้งสถานประกอบการต่างๆ มีนโยบายให้พนักงานทำงานจากที่บ้าน สถานศึกษาก็มีการปรับวิธีการเรียนการสอนให้นักเรียนเรียนผ่านทางออนไลน์ ทั้งหมดนี้ส่งผลต่อการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิต รวมถึงการทำกิจกรรมการออกกำลังกายและเล่นกีฬาของประชากรโดยตรง ส่งผลให้พฤติกรรมกิจกรรมทางกายของคนไทยลดลง

นอกจากนี้ เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้านพฤติกรรมการณ์นอน พบว่าร้อยละของประชากรวัยทำงานมีพฤติกรรมการณ์นอน 7-9 ชั่วโมงต่อวัน ตั้งแต่ 3 วันขึ้นไปต่อสัปดาห์ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2565 (รอบ 5 เดือนแรก) เมื่อเทียบกับปี พ.ศ.2564 โดยเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 51.55 ในปี พ.ศ.2564 เป็นร้อยละ 55.51 ในปี พ.ศ.2565 (รอบ 5 เดือนแรก) โดยมีพฤติกรรมการณ์นอนเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.96 ซึ่งจากสถานการณ์ดังกล่าวที่เกิดขึ้นอาจเป็นผลมาจากการดูแลสุขภาพที่เพิ่มขึ้นของประชาชนในช่วงสถานการณ์ โควิด-19 เพื่อเพิ่มภูมิคุ้มกันให้กับร่างกาย และมีการณรงค์สร้างกระแสอย่างต่อเนื่องในการขับเคลื่อนการนอนหลับให้เพียงพอ

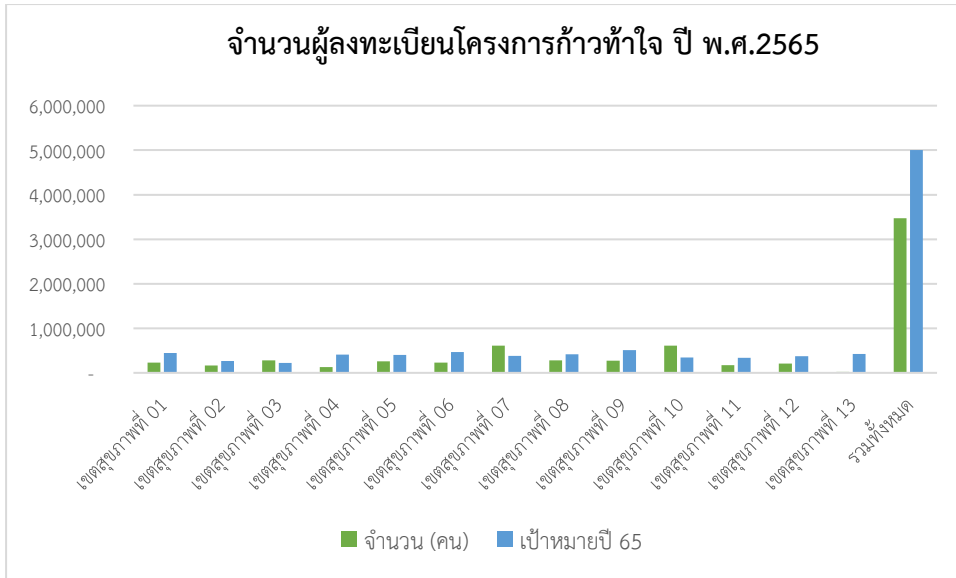
ผลผลิต/ผลลัพธ์ระดับ Le (Level) ของผลการดำเนินการในปัจจุบัน

จากการวิเคราะห์ผลผลิตและผลลัพธ์การดำเนินงานระดับ Le (Level) ของผลการดำเนินการในปัจจุบัน กองกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพ กรมอนามัยได้จัดทำโครงการก้าวท้าใจขึ้น เพื่อสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ และขับเคลื่อนการออกกำลังกายของประเทศ การบูรณาการหน่วยงานเพื่อส่งเสริมการออกกำลังกาย นำเทคโนโลยีรูปแบบใหม่ (Digital Health Platforms) เพื่อสร้างรูปแบบกิจกรรมที่ตอบสนองความต้องการของประชาชน และการพัฒนาระฐานข้อมูลสุขภาพของประชาชน ซึ่งในการดำเนินงานในปี พ.ศ. 2565 (5 เดือนแรก) ที่ผ่านมา ได้มีการจัดทำกิจกรรมก้าวท้าใจ Season 4 วิถีถัดไป ภายใต้ campaign “100 วัน 100 แด้มสุขภาพ ภายใต้โครงการก้าวท้าใจปีงบประมาณ 2565 โดยได้ขยายผลกลุ่มเป้าหมายลงสู่สถานประกอบการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถานศึกษาทั่วประเทศ โดยมีการพัฒนารูปแบบกิจกรรมในการแปลงค่าการเผาผลาญพลังงาน “กิโลแคลอรี” เป็นค่าประสบการณ์ เพื่อจัดอันดับแข่งขันกันภายในแพลตฟอร์ม และได้เพิ่มรูปแบบการออกกำลังกายมากยิ่งขึ้น ได้แก่ เดิน-วิ่ง จักรยาน แอโรบิก โยคะ คีตะมวยไทย เวทเทรนนิ่ง วายน้ำ ฟุตบอล/ฟุตซอล เทนนิส แบดมินตัน บาสเกตบอล บาสโลบ ลีลาศ เปตอง ตรีศร้อ ปิงปอง กระโดดเชือก ไทเก๊ก และกอล์ฟ ผ่านรูปแบบการสะสมระยะเวลาดำเนินการออกกำลังกาย สะสมแคลอรี สะสมแอดัมสุขภาพ (Health point) และสร้างความรอบรู้สุขภาพด้านอื่นๆ ผ่านระบบแอปพลิเคชัน LINE และ Web Application โดยเป็นการกระตุ้นให้องค์กรและผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความท้าทายในการร่วมกิจกรรมมากยิ่งขึ้น

จากการดำเนินงานดังกล่าว โครงการก้าวท้าใจปีงบประมาณ 2565 ได้ตั้งเป้าหมายความการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนกิจกรรมทั่วประเทศ โดยได้ตั้งเป้าหมายความการลงทะเบียนโครงการก้าวท้าใจ 5 ล้านคน ซึ่งมีผลการดำเนินการดังนี้

ผลการดำเนินงานโครงการก้าวท้าใจ ปี พ.ศ.2565 (ไตรมาส2)

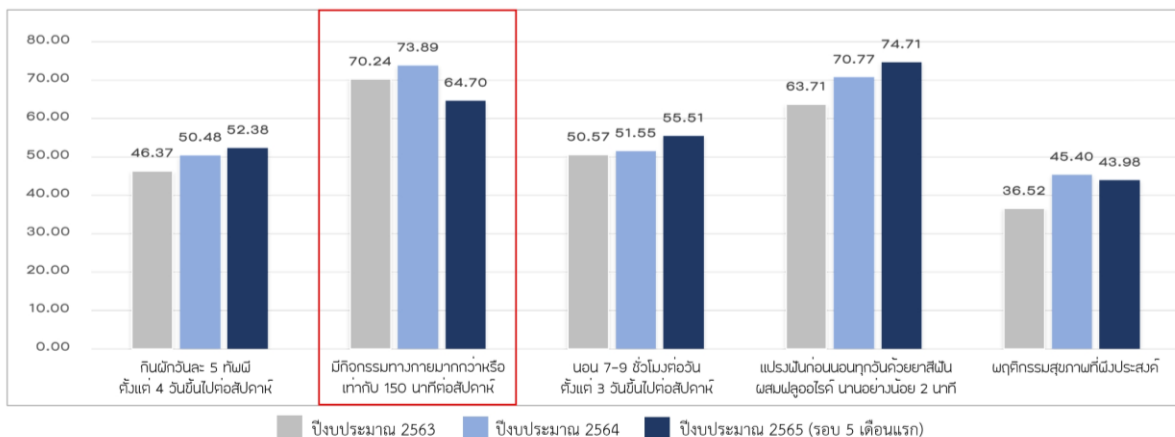
ผลการดำเนินงานโครงการก้าวทำใจภาพรวม ปี พ.ศ.2565

จากการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานโครงการก้าวทำใจปี พ.ศ.2565 (ไตรมาส2) และเมื่อวิเคราะห์ผลการดำเนินงานโครงการก้าวทำใจในภาพรวม ปี พ.ศ.2565 พบว่ามีเขตสุขภาพที่ผ่านค่าเป้าหมายเพียง 3 เขตสุขภาพ ได้แก่เขตสุขภาพที่ 3 เขตสุขภาพที่7 และเขตสุขภาพที่10 ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 23 ซึ่งไม่บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ เนื่องจากในช่วงต้นปี 2565 มีผู้ป่วยติดเชื้อ โควิด-19 สายพันธุ์โอไมครอนพุ่งสูงขึ้นจำนวนมาก ทำให้การประชาสัมพันธ์ และการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายถูกจำกัดด้วยมาตรการหยุดเชื้อ เพื่อชาติ และการรักษาระยะห่างทางสังคม (Social distancing) เพื่อลดความเสี่ยงต่อการแพร่กระจายเชื้อ

ความรู้ที่นำมาใช้ประกอบการวิเคราะห์

- ข้อมูลผลการสำรวจพฤติกรรมสุขภาพ ความรอบรู้ และปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลต่อสุขภาพวัยทำงาน อายุ 25-59 พ.ศ.2563-2565 (5เดือนแรก)

จากผลการวิเคราะห์พฤติกรรมสุขภาพ ความรอบรู้ และปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลต่อสุขภาพวัยทำงาน ได้นำความรู้มาจากข้อมูลผลการสำรวจพฤติกรรมสุขภาพ ความรอบรู้ และปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลต่อสุขภาพวัยทำงานอายุ 25-59 พ.ศ.2563-2565 (5เดือนแรก) มาใช้ประกอบการวิเคราะห์ข้อมูล

ร้อยละของวัยทำงานอายุ 25-59 ปี ที่มีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์รายพฤติกรรม และภาพรวมปีงบประมาณ 2563 – 2565 (5เดือนแรก)

- ข้อมูลผลการวิเคราะห์พฤติกรรมสุขภาพ ความรอบรู้ และปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลต่อสุขภาพวัยทำงาน ปีงบประมาณ 2565(5เดือนแรก) (N = 163,926 คน)

๑. จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแยกรายศูนย์อนามัย

ศูนย์อนามัย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ศูนย์อนามัยที่ ๑	๑๐,๙๕๕	๗.๔๗
ศูนย์อนามัยที่ ๒	๘,๗๔๑	๕.๓๖
ศูนย์อนามัยที่ ๓	๖,๖๖๙	๔.๕๔
ศูนย์อนามัยที่ ๔	๗,๐๘๑	๔.๓๓
ศูนย์อนามัยที่ ๕	๑๒,๐๔๗	๘.๒๑
ศูนย์อนามัยที่ ๖	๘,๕๘๕	๕.๒๕
ศูนย์อนามัยที่ ๗	๑๐,๔๒๑	๗.๑๐
ศูนย์อนามัยที่ ๘	๑๒,๗๗๖	๘.๓๖
ศูนย์อนามัยที่ ๙	๒๒,๑๐๑	๑๓.๕๑
ศูนย์อนามัยที่ ๑๐	๑๒,๒๖๐	๗.๔๖
ศูนย์อนามัยที่ ๑๑	๒๖,๓๙๑	๑๖.๑๓
ศูนย์อนามัยที่ ๑๒	๘,๒๘๓	๕.๐๖
ศูนย์อนามัยที่ ๑๓	๔๑๓	๐.๒๕
รวม	๑๔๖,๗๒๓	๑๐๐.๐๐

๒. ร้อยละค่าดัชนีมวลกายของประชากรวัยทำงาน

ดัชนีมวลกาย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ผอม	๖,๘๖๘	๔.๖๘
ปกติ	๕๕,๑๙๖	๓๗.๖๒
ท้วม	๓๐,๙๗๑	๒๑.๐๒
อ้วน	๓๘,๗๐๑	๒๖.๓๖
อ้วนอันตราย	๑๔,๑๙๕	๙.๖๒
รวม	๑๔๕,๙๓๑	๑๐๐.๐๐

พฤติกรรมกรรมการเคลื่อนไหวออกแรง

๑. โดยปกติแล้ว มีการขยับร่างกายจนเหนื่อยกว่าปกติ (รวมการทำงาน การเดินทาง การประกอบอาชีพ กิจกรรมเพื่อความบันเทิง และการออกกำลังกาย เช่น การเดิน ปั่นจักรยาน การทำงานบ้าน) โดยรวมเป็นเวลาเท่าใด ใน ๑ สัปดาห์

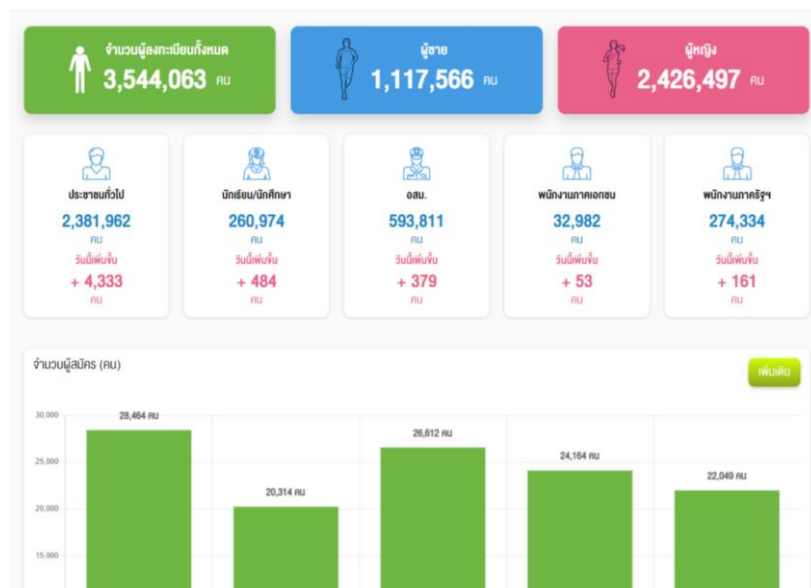
ความถี่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มากกว่าหรือเท่ากับ ๑๕๐ นาทีต่อสัปดาห์	๙๔,๙๓๒	๖๕.๗๐
น้อยกว่า ๑๕๐ นาทีต่อสัปดาห์	๔๖,๘๔๓	๓๑.๓๐
ไม่ได้ทำ	๔,๙๔๘	๓.๓๓
รวม	๑๔๖,๗๒๓	๑๐๐.๐๐

๒. ใน ๑ สัปดาห์ที่ผ่านมา นั่งหรือเอนกายติดต่อกันนาน ๒ ชั่วโมงขึ้นไป โดยไม่รวมการนอนหลับ คิดเป็นกี่วัน ใน ๑ สัปดาห์

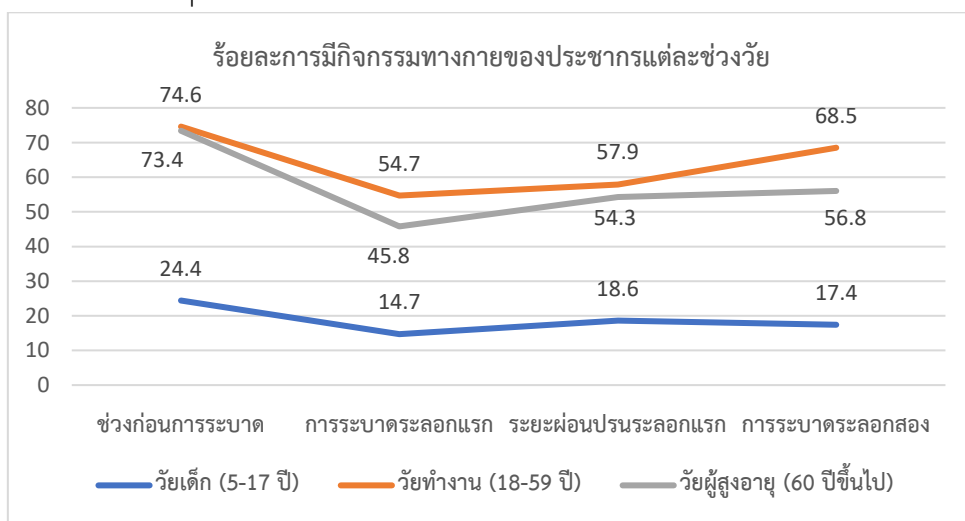
ความถี่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประมาณ ๖ - ๗ วันต่อสัปดาห์	๒๖,๒๕๐	๑๗.๘๙
ประมาณ ๓ - ๕ วันต่อสัปดาห์	๕๘,๐๕๖	๓๙.๕๗
ประมาณ ๐ - ๒ วันต่อสัปดาห์	๖๒,๔๑๗	๔๒.๕๔
รวม	๑๔๖,๗๒๓	๑๐๐.๐๐

- ข้อมูลการลงทะเบียนโครงการก้าวทำใจ ปี พ.ศ.2565

<https://www.kaotajai.com/report>

- REGENERATING Physical Activity in Thailand after COVID-19 Pandemic: ฟื้นฟูกิจกรรมทางกายในประเทศไทยหลังวิกฤตโควิด-19

ร้อยละการมีกิจกรรมทางกายที่เพียงพอของประชากรวัยผู้ใหญ่ ระหว่างปี ๒๕๕๕-๒๕๖๓

